N°. 3503. 1858.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan "Bureau van DE TIJD."

DONDERDAG 11 NOVEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 0.90 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 10 November.

Er is dezer dagen bij onzen uitgever verschenen eene brochure onder den titel: *"Over handel en nijverheid met betrekking tot het tarief. Een woord uit de Tijd, N. H. Ct."* Men vindt daarin *twee reeksen* van artikelen in den loop van dit jaar over dit aangelegen onderwerp geleverd.

De *eerste reeks* werd geschreven in de maand Junij, toen het traktaat met België verworpen, de vorige Regering van het tooneel verdwenen, en een nieuw ministerie opgetreden was. Zij had ten doel het standpunt aan te duiden, waarop de zaak der tarieven door al het gebeurde was geplaatst. Ongelukkiglijk, de tegenwoordige Regering heeft dat standpunt niet begrepen. Zij zorgde slechts voor de handhaving van ons handelsmonopolie op Java; maar gaf nu, zonder traktaat, in het voorgesteld tarief de binnenlandsche nijverheid prijs aan de vreemden, middelerwijl onze nijverheid overal elders door hooge tarieven geweerd wordt.

De *tweede reeks* is daaraan haar ontstaan schuldig. Zij verscheen in de verloopene maand Oktober om de motieven te bespreken, die de Regering hadden geleid tot de krenking van de gewigtige belangen onzer nijverheid. En welke waren die motieven? Geene andere dan die vermeld zijn in de vijfde paragraaf van het voorloopig verslag, door de rapporteurs der Tweede Kamer opgemaakt op den 12 Januarij 1858. Men weet dat dit verslag loopt over een dergelijk, maar iets minder ingrijpend, door de vorige Regering aangeboden tarief. Menigeen is niet weinig verbaasd geweest toen hem werd aangetoond, dat sommige motieven niets, en de overige tegen het stelsel der Regering bewezen.

Eenigen onzer vrienden hebben, om het gewigt der zaak, gemeend, dat het nuttig kon zijn de beide reeksen in éénen bundel te vereenigen, ten einde de daarin geleverde beschouwingen te verspreiden ook onder degenen, die van *de Tijd*, N.-H. Ct niet geregeld kennis nemen. Gaarne is gevolg gegeven aan hun verlangen, in de hoop dat daardoor iets zal kunnen worden bijgedragen tot het algemeen welzijn van het land, dewijl onze nijverheid, naast den handel en zonder aan dezen te schaden, daaraan zeer voordeelig is.

Veel zoude kunnen gevoegd worden bij hetgeen in de beide reeksen thans gegeven is, hetzij om duidelijker te maken wat daar gezegd is, hetzij om het geleverde door nieuwe beschouwingen te ontwikkelen. Tijdsgebrek heeft dit verhinderd. Intusschen is er toch genoeg gezegd, om een ieder, die de waarheid zonder partijschap zoekt, te waarschuwen, dat het tijd is om te blijven stil staan op de gevaarlijke baan, waarop de Regering ons roekeloos en onbedacht werpt.

Tot dus verre zijn de *Indépendance belge* en ons *Handels- en Effektenblad* alleen blijven staan met hunne berigten, dat de Paus besloten had de wetgeving der Kerk te wijzigen, en den zoon van Mortara naar Bologna terug te zenden. De *Indépendance* heeft later nog eens tegen den *Univers* beweerd, dat zij goed was ingelicht en dat daarvan weldra blijk zou komen. Met der daad, er is te Rome blijk gegeven van hetgeen men er denkt, maar niet in den zin van de *Indépendance*. De *Giornale di Roma*, de Staats-Courant van de Kerkelijke Staten, geeft eenige regelen over de zaak van Mortara, waaruit blijkt, dat men er niet aan denkt zoo min om den zoon van Mortara terug te geven, als om de op het stuk bestaande kerkelijke wetten te wijzigen. Ziehier wat daar staat te lezen:

"De *Univers* van 24 dezer behelst een uitgebreid en doorwrocht artikel van Pater Guéranger, waarin hij tot tekst neemt een feit, 'twelk in de ongodsdienstige pers zulk een erbarmelijken weêrklank vindt, om te bewijzen dat het naturalismus ongelukkiglijk in onzen tijd veler brein heeft ingenomen. Hij wijst er in aan, dat vele Christenen, die den waren geest der Kerk, waartoe zij behooren, verloren hebben, zich bovenal bezorgd toonen, niet voor het soevereine regt van Christus over al degenen, wie het Sakrament der wedergeboorte tot zijne leden heeft gemaakt, maar voor het gezag der natuurlijke familie over hare kinderen; niet voor de regten der Kerk, de algemeene Moeder, maar voor de vooroordeelen der heidenen van de tegenwoordige maatschappij; niet voor de eeuwige zaligheid van een Christen, maar voor de denkbeelden van persoonlijke vrijheid, die hun een overwinning toeschijnen en tot wier behoud men alles ten offer moet brengen; en dat zij slechts door die naturalistische vooroordeelen heen de waarheid van het geloof en Christelijk leven zien."

De algemeene beschouwingen, betreffende de Staatsbegrooting voor 1859, aan het Voorloopig Verslag over het Iste hoofdstuk voorafgaande, hebben aan de Regering aanleiding tot eene beantwoording gegeven, waaraan wij het volgende ontleenen:

§ 1. De Regering deelt geheel in den wensch dat de stukken betreffende de begrooting zoo spoedig mogelijk na de opening van de zitting der Staten-Generaal gedrukt aan de leden mogen worden medegedeeld. Zij heeft in dit jaar naar vermogen getracht aan dien wensch te voldoen.

§§ 2 en 3. Er worden in deze paragraphen verschillende bedenkingen geopperd omtrent de verhooging van het eindcijfer der begrooting. Die, welke in § 2 zijn opgenomen, komen der Regering voor niet geheel en al gestaafd te worden. Men heeft althans, naar zij meent, te weinig acht gegeven op hetgeen toch duidelijk op den voorgrond was gesteld, namelijk dat, indien eenige verhooging van gewone uitgaaf volstrekt onvermijdelijk was ten gevolge van eene uitdrukkelijke bepaling der Grondwet, en ten gevolge van verscheidene organieke wetten, en zelfs ten gevolge van vroegere begrootingswetten, de hoogere begrooting daarentegen van hetgeen niet voor de publieke schuld benoodigd is, voor ver het grootste deel inderdaad van buitengewonen aard is, en de toekomst geenszins in die mate bindt, dat men deze verhooging als blijvend moet beschouwen.

Hoe men nu moge denken over de waarde van eene splitsing der uitgaven in gewone en buitengewone, de bezwaren, welke daarover worden geopperd, nemen het feit niet weg dat er buitengewone uitgaven zijn, welke, hoe wenschelijk en nuttig ook, onder minder gunstige finantiële omstandigheden nagelaten kunnen worden. Dat de Regering geenszins naliet de *gewone*, de *blijvende* uitgaven te verminderen waar het belang van de dienst het slechts eenigermate toeliet, de begrooting draagt daarvan meer dan één blijk, gelijk trouwens in het verslag wordt erkend.

De minister van Financiën heeft met groot genoegen ontwaard dat zijne pogingen om de ontwerpen der Regering in hun geheel en in hunnen zamenhang af te schetsen, bijval verworven heeft. Evenwel zou dat genoegen grooter zijn geweest, indien het hem gelukt ware duidelijker het denkbeeld te vestigen, dat de verandering, door de Regering voorgesteld ten aanzien van de aanwijzing van het koloniaal batig slot, eene gewigtige zaak is. Dit punt is in het Voorloopig Verslag over het Iste hoofdstuk niet aangeroerd.

De Regering meent dat het om der gevolgen wille allezins de aandacht verdient. Die gevolgen zijn in de *eerste* plaats, dat niet langer *onzekere* baten van de toekomst, welker verkrijging van wisselvallige omstandigheden afhangt, worden aangewezen tot het dekken van *zekere* lasten en verpligtingen; *ten tweede*, dat indien in eenig jaar minder aan batige sloten der kolonien mogt worden ontvangen, die niet volstrekt noodige uitgaven in evenredigheid zullen worden ingekrompen, of, waar het kan, gestaakt; *ten derde*, dat, indien dan nog het evenwigt niet verkregen is, in het onbrekende door andere middelen, des noods door verhooging van belasting, zal moeten worden voorzien.

§ 4. Bij het behandelen der finantien van een Rijk waarin de geldmiddelen van het moederland in zoo naauw verband staan met die van de koloniën, als dit ten aanzien van den Nederlandschen Staat is, moet men in de bezorgdheid, welke in deze paragraaph doorstraalt, een waarborg te meer zien, dat niet de toekomst uit het oog verloren en aan het tegenwoordige worde opgeofferd; een tegenovergesteld uiterste als, 't welk der Regering zou worden tegengeworpen, zoo zij de groote baten, welke in de staatskas zijn gevloeid en althans in de naaste toekomst nog mogen verwacht worden, uitsluitend tot schulddelging wilde aangewend zien. Een gulden middenweg in dezen schijnt meest met staatsbelang en billijkheid te strooken.

De bereekeningen, welke aan het slot van deze paragraaph voorkomen, toonen het aan, dat de Regering aan alle voorgedragen behoeften kan voldoen, de emancipatie, zoowel in Oost- als in West-Indië daaronder begrepen, wanneer alleen voor dit onderwerp, van 1860 af gerekend, slechts op 12 millioen, verdeeld over *vier* jaren, kan gerekend worden, dus over *drie* millioen 's jaars gedurende dien tijd, om eenen maatregel tot stand te brengen, welke zich slechts eenmaal voordoet, en waarvan men de verwezenlijking, evenmin als dit in andere Rijken het geval was, afhankelijk zou willen maken van de omstandigheid, of er al of niet een grooter of kleiner batig slot van rekening zij. Zoo onvoorzigtig als het zijn zou, voor eene lange toekomst op verhoogde bijdragen als normalen toestand te rekenen, de Regering gelooft niet dat zij de palen der voorzigtigheid te buiten gaat met aan te nemen, dat de bijdragen, welke in de laatste jaren zoo aanzienlijk waren, in de eerste vier jaren nog wel zooveel boven de normaal berekende bijdragen zullen opleveren.

Aangenomen, dat eenige der uitgaven, waarvan in deze paragraaph gesproken wordt, nog moeten worden gedaan, dan toch zullen die niet terstond op eens plaats hebben, maar achtervolgens en met een open oog op het evenwigt van middelen en lasten. Omtrent de prijzen van koffij en tin, welke zooveel invloed op den stand van zaken uitoefenen, bestaan veel redenen van gerustheid: ten aanzien van de *koffij*, om de mindere productie van Brazilië en om de zich meer en meer vestigende voorkeur, welke aan de *Java-koffij* wordt gegeven; ten aanzien van het *tin*, om het sterk toenemende verbruik van dat metaal tot fabriekmatig gebruik en tot einden, waartoe het vroeger niet gebezigd werd. — Zoo ook behoeft de Kamer geene bezorgdheid te voeden voor de vermindering van inkomsten, welke het gevolg zou zijn eener plotselinge afschaffing van hooge en van differentiële regten.

Op de beschouwingen, waarmede deze paragraaph wordt besloten, moet de Regering veel afdingen.

Vooreerst stelt men dat de uitgave voor de slaven-emancipatie 20 millioen zal bedragen. De Regering gelooft tot dusver niet dat dit cijfer zoo hoog zal klimmen.

Omtrent de wisselvalligheid der koloniale baten wordt gezegd: Zij zal voorzeker niet beweren dat de opbrengst der koloniale geldmiddelen niet van wisselvalligen aard is. Maar daar tegenover staat toch het feit, dat die opbrengst in de laatste 10 jaren, 1848—1857, te zamen heeft bedragen *f* 207,705,799.28, en dat bovendien voor het herstel van het Indisch muntwezen is betaald *f* 23,243,545.71, te zamen alzoo in 10 jaren *f* 230,949,344.99 of gemiddeld *f* 23,094,934.49 's jaars. Op dit cijfer kan eene vermindering van aanzienlijk bedrag plaats vinden, zonder dat nog de minste verlegenheid zou ontstaan. Gelijk reeds is aangetoond, de loop der prijzen van de voortbrengselen der kolonien is van dien aard, dat deswege vooreerst weinig zorg behoeft te bestaan.

Het verslag gaat uit van de onderstelling, dat dit reeds in 1860 het geval zal zijn. Intusschen is het bezwaarlijk te verwachten, dat het mogelijk zou zijn, reeds in dat jaar met de exploitatie een aanvang te maken, en vóór dien tijd gaat de verpligting tot praestatie van den rentewaarborg niet in.

Het is dan ook alleen de overweging, dat het bezwaar der rentegarantie eerst over vier of vijf jaren zal ontstaan, welke de Regering heeft aangemoedigd om de bedenking ter zijde te stellen, die uit dezen hoofde ook bij haar bestond.

Zij meent ook nog de volgende beschouwing hierbij te mogen voegen.

Indien het onderwerp der spoorwegen in den laatsten tijd meer op den voorgrond is geraakt, die zaak, hoe gewigtig ook, mag niet alle andere belangen overscha-

duwen. Voorzeker moet, onder deze laatste, vooral de verbetering van het belasting-stelsel worden gerekend; eene verbetering welke niet wel denkbaar is in den tegenwoordigen tijd, zonder dat de schatkist zich daarvoor offers getrooste.

Neemt men nu in aanmerking dat het volstrekt onmogelijk is, al de wenschen en eischen omtrent de spoorwegen op eenmaal en te gelijk te bevredigen, dat die gedeelten des Rijks, waar men vooreerst dit middel van vervoer nog niet kan invoeren, desniettemin de algemeene behoefte aan verbetering van het belastingstelsel gevoelen, dan zal men het besluit der Regering niet kunnen afkeuren, dat zij bedacht was op middelen om ook in die behoefte, zooveel het mogelijk werd bevonden, te gemoet te komen. Zouden de Staten-Generaal zelve, bij welke het onderwerp der belastingen zoo dikwerf eene zoo warme belangstelling vond, niet met reden de Regering hebben kunnen beschuldigen dat zij een zoo aangelegen onderwerp uit het oog verloor?

§ 5. Vermits de vraag omtrent de ondersteuning aan spoorwegondernemingen te verleenen al spoedig ter sprake gebragt zal kunnen worden, zal men in de beantwoording der hier voorkomende bedenkingen zich tot zeer enkele punten kunnen bepalen, en al wat tot de hoofdvraag betrekking heeft geheel ter zijde kunnen laten.

Vooreerst moge worden opgemerkt dat de onderstelling volkomen juist is, welke gemaakt wordt ten aanzien van de redenen, die den ondergeteekende noopten geen gewag te maken van de bijdragen, welke provinciale en gemeentebesturen beloofden tot ondersteuning van de zaak van den noordelijken spoorweg. Hij meende daarvan te moeten zwijgen tot dat er deswege zekerheid bestond. Thans kan men mededeelen dat, voor zoover de berigten zijn ingekomen, de som der jaarlijksche bijdragen, door de betrokken provinciale en gemeentebesturen voor den tijd van twintig jaren toegezegd, gezamenlijk reeds bedraagt ƒ 98,000, teewijl door sommige eene hoogere bijdrage is beloofd onder zekere voorwaarden. De belangstelling in de noordelijke en oostelijke gewesten vertoont zich dus niet enkel in woorden.

Over de vraag, of er van staatswege ondersteuning aan spoorwegondernemingen zal worden verleend, is nog geene bepaalde beslissing van de wetgevende magt gevallen, veel min over de wijze waarop dit zou behooren te geschieden. Over beide punten bestaat veel verschil van gevoelen. Er is voorloopig over een en ander van gedachten gewisseld. De ondervinding heeft doen zien dat het middel, 't welk in de afdeelingen van de Tweede Kamer het beste werd geacht en dat in het oog der Regering zeer zeker de voorkeur verdient, niet met uitzigt op goed gevolg kan worden aangewend. De Regering acht het wenschelijk dat de Staat krachtige ondersteuning verleene; zij meent tevens dat de aanleg van spoorwegen niet op al te kleine schaal plaats moet hebben; zij deinst voor de moeijelijkheden aan de zaak verbonden niet terug. De overtuiging bestaat bij haar dat, wil men haar op dien weg niet volgen, geen andere uitkomst zal overblijven dan dat de Staat spoorwegen voor eigen rekening aanlegge, dit is, dat juist het middel zal moeten worden aangewend, hetwelk bij het eerste formele onderzoek van de zaak door de afdeelingen der Tweede Kamer met eenparigheid van stemmen als het minst raadzame werd beschouwd.

Een derde punt is de vraag om inlichtingen omtrent de bestemming, te geven aan de gelden, die in den loop van 1859 in kas zullen komen.

Het spreekt van zelf dat men aan dezelfde som gelds niet eene dubbele bestemming kan geven. Besluit men om ze tot amortisatie te besteden, en tevens om den Staat tot aanzienlijke uitgaven te verbinden, welke wel over eenige jaren verdeeld worden, maar dan toch binnen dien tijd gedaan moeten worden, dan heeft men kans dat men over eenigen tijd eene nieuwe leening zou moeten sluiten om in de uitgaven te voorzien.

En toch is het laatste niet geheel te vermijden indien men den Staat niet wil blootstellen aan het gevaar om spoedig, na veel schuld te hebben geamortiseerd, wederom eene nieuwe leening te moeten sluiten.

De Regering meende eenen middenweg te moeten kiezen. Zij kon, al dadelijk, bij de ruimte van middelen, de renten der schatkistbiljetten van de begrooting weglaten. Doordien zij daar tegenover eene vermindering van belasting stelde en kon stellen, heeft dit hetzelfde gevolg als of er schuld weer geamortiseerd. Doch dan ook bestaat de noodzakelijkheid om de schatkist blijvend in het bezit te laten van eenige ruimere middelen, zij het ook niet tot het volle bedrag van het kapitaal der schatkistbiljetten.

Voorst is zij voornemens om, naar mate van den loop der zaken, achtereenvolgens voordragten te doen om een deel van de aanwezige gelden tot amortisatie te besteden, zoodra er genoegzame zekerheid bestaat dat er wederom nieuwe fondsen aan de schatkist toevloeijen zullen.

Voorts wordt nog gezegd 1°. dat de zaak der wachtgelden een onderwerp van overweging bij de Regering uitmaakt. Tegen de regeling bij de wet bestaan wel eenige bedenkingen. De ondervinding heeft wel eens doen zien dat de regeling van dergelijke onderwerpen door de wet in de gevolgen kostbaar wordt voor de schatkist.

2°. dat de Regering op eene deswege gedane vraag, niet aarzelt te erkennen, dat zij het regt van iederen ambtenaar tot vrije uiting zijner gedachten volkomen eerbiedigt; dat zij intusschen meent dat dit regt uit den aard der zaak beperkt wordt door de onmogelijkheid om aan elken ambtenaar volkomen vrijheid te laten zijne gedachten naar goedvinden te openbaren over de zaken, met welker behandeling hij ambtshalve is belast. Men zal toch wel niet willen beweren dat ambtenaren bij het uiten van hunne gedachten, waar het dienstzaken geldt, door geene andere regels moeten gebonden worden dan die hun eigen goedvinden hun voorschrijft.

Hoofdstuk I. Het onderwerp der kroondomeinen wordt bij de beantwoording van hoofdstuk IX *B* ter sprake gebragt.

In antwoord op de bedenkingen, waartoe het onderzoek van het IIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1859 in de afdeelingen aanleiding heeft gegeven, moge o. a. het volgende dienen.

§ 1. De opmerking is gemaakt, dat de sommen op dit hoofdstuk uitgetrokken ter voorziening in de behoefte aan licht en brandstoffen betrekkelijk hoog zijn, en niet minder dan *ƒ* 7800 bedragen. Wanneer echter gelet wordt op het aanzienlijk getal vertrekken bij de verschillende hooge collegiën in gebruik, welke gedurende een groot gedeelte van het jaar moeten worden verwarmd, dan kan de gegrondheid dezer opmerking niet worden toegegeven, terwijl bovendien de brandstoffen en het licht in de laatste jaren niet onbeduidend in prijs zijn gestegen.

§ 2. Men heeft ook nu weder het onvoldoende der localen bij de Tweede Kamer in gebruik in herinnering gebragt, hetgeen aanleiding heeft gegeven tot de vraag, of er nog uitzigt bestaat dat, zij het ook na eenig tijdsverloop, de localen, thans bij den Raad van State in gebruik, door de verplaatsing van dat ligchaam naar de overzijde van het Binnenhof ter beschikking van de Tweede Kamer zullen komen. In antwoord moet de Regering opmerken, dat eerst nadat de verbouwing van het Binnenhof zal zijn volbragt of tot zekere hoogte zal zijn gevorderd, de gelegenheid zal ontstaan om geschikte localen voor den Raad van State aan te wijzen. Op de andere vraag, of namelijk het topographisch bureau nog vóór het einde des jaars uit de vertrekken boven de sectie-kamers naar het nieuw aangekocht gebouw op het Plein verhuizen zal, kan de Regering een meer bevredigend antwoord geven, daar de vertimmering van het locaal op het Plein zoover gevorderd is, dat alle uitzigt bestaat dat de verplaatsing van het topographisch bureau vóór het einde des jaars zal kunnen geschieden.

§ 3. Bij de Regering bestaat geene bedenking om art. 9 zoodanig te verhoogen, dat de kosten voor den verwarmingstoestel in de groote vergaderzaal van de Tweede Kamer daaruit kunnen worden bestreden.

Tegen de bedenkingen door verscheidene leden aangevoerd ten aanzien van de beide veranderingen, welke in dit hoofdstuk worden voorgedragen, meent de minister van Finantiën het volgende te kunnen overstellen.

Het oordeel van verscheidene leden over de voorgedragen verandering ten aanzien van de amortisatie, volgens de wet van 9 September 1841 te bewerkstelligen, berust op eene dwaling. De leden, wier gevoelen hier wordt voorgesteld, meenen dat er, na opzettelijke wisseling van denkbeelden, door een der Kamers bij meerderheid van stemmen eene beslissing was genomen omtrent dit punt. Hierin bedriegen zij zich. Er is *geene* beslissing door de Kamer genomen omtrent de vraag, of bij de berekening van het bedrag van hetgeen naar evengemelde wet tot amortisatie moet besteed worden, het bedrag der kansbiljetten en der uitgestelde schuld, waarvan het Rijk eigenaar was in 1841, al dan niet in aanmerking moet komen. Er valt dus geene beslissing der Kamer te eerbiedigen of te herroepen. Maar er is wel eene beslissing door de Kamer genomen ten aanzien van eene andere vraag met dit onderwerp in verband staande: de vraag namelijk, naar welken koers de prijs van de werkelijke schuld moet gerekend worden om het bedrag te vinden.

Drie vragen komen hierbij in aanmerking.

De eerste: kan men wel, vóór den afloop van een dienstjaar, met juistheid bepalen wat eigenlijk het bedrag is van de besparing door de wet van 27 September 1841 verkregen? Moet men dus, om dit te bepalen, niet wachten tot den afloop van het dienstjaar?

De ondergeteekende meent, dat dit laatste strikt genomen het geval moet zijn. Maar vermits de wetgeving nu sedert jaren eene zekere som bij voorraad op de begrooting heeft gebragt om te voldoen aan het voorschrift dier wet, achtte hij het niet voegzaam, het voorstel te doen om daarop terug te komen. Met grond zou dan de bedenking gemaakt zijn geworden, dat de wetgever niet het verwijt van veranderlijkheid van inzigten op zich moet laden; een verwijt dat thans ten onregte wordt gevoerd.

De tweede vraag, zoo de eerste overeenkomstig die zienswijze wordt beantwoord, is: naar welken koers moet de 2½ pCts. Werkelijke Schuld worden berekend om het bedrag der verkregene besparing te vergrooten?

Volgens de meening van den ondergeteekende naar den algemeenen koers van den dag, en niet naar eenen fictiven koers, beneden of boven de waarheid en waarschijnlijkheid.

De derde vraag is: moet het bedrag van die som, die tot amortizatie moet worden besteed, volgens de wet van 27 September 1841 verminderd worden in evenredigheid van het bedrag aan uitgestelde schuld en kansbiljetten, waarvan het Rijk in 1841 eigenaar was, en dus met $\frac{9}{59}$ van het geheel?

Deze vraag meent de ondergeteekende dat toestemmend moet worden beantwoord, om de eenvoudige reden, dat, indien de wet van 1841 niet tot stand ware gekomen, het Rijk in die evenredigheid deel genomen zou hebben aan de uitloting van kansbiljetten, in dezelfde evenredigheid dus werkelijke schuld zou hebben verkregen, de renten dier schuld aan zich zelf betaald zou hebben, en omdat aldus de wet van 1841 voor dat gedeelte geene *besparing* aan het Rijk heeft opgeleverd. En alleen het bedrag der *besparing*, welke door die wet is verkregen, moet tot amortisatie worden aangewend. De tekst van art. 9 is volkomen duidelijk op dit punt.

En deze vraag althans is onbeslist gebleven tot den huidigen dag: geen lid der Vergadering wordt dus door vroegere stemming daarover in eenen moeijelijken toestand gebragt.

Omtrent de vraag, of de renten voor de schatkistbiljetten al dan niet op de begrooting uitgetrokken moeten blijven, heeft, voor zoover men weet, nooit eenige stemming plaats gehad, en zelfs geene uitvoerige diskussie; en ook in dit opzigt bestaat dus de moeijelijkheid niet waarvoor men vreest.

Wat het niet uittrekken dier renten betreft, de ondergeteekende kan de verantwoordelijkheid, die hem hierdoor wordt opgelegd, zeer ligt dragen. Reeds bij de beantwoording eener vraag, in § 5 van de algemeene beschouwingen omtrent de begrooting aan hem gerigt, heeft hij er op gewezen, dat het weglaten van deze renten in zekeren zin als eene amortisatie kon worden beschouwd, doch dat, met het oog daarop en op eventualiteiten, altijd dan ook eenige gelden meer in kas gehouden zouden moeten worden. Zeker is het, dat de tegenwoordige ruimte van geld allezins toelaat, dat men die renten voor 1859 blootelijk voor memorie uittrekke.

In den vroegen morgen van den 9 dezer heeft het Nederl. eskader met goeden wind onder zeil de reede van Portsmouth verlaten, om zijn verderen togt voort te zetten.

Bij beschikking van 6 Nov. 1858, is aan de heeren Pieter Smit, Jan Smit, Leendert Smit, te Nieuw-Lekkerland, en Fop Smit jr., te Ridderkerk, voor zooveel het Nederl. grondgebied betreft, en tot wederopzegging vergunning verleend voor eene stoombootdienst tot vervoer van reizigers, goederen en vee van Rotterdam naar Antwerpen en Manheim en eenige tusschenplaatsen, en terug; welke vergunning zal worden uigevoerd onder de firma Fop Smit jr. en Co.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Donderdag 9 Novem er.

In deze zitting is kennis gegeven dat zijn ingekomen:

1°. de geloofsbrieven van den heer van Heiden Reinestein, nieuw benoemd lid in het hoofdkiesdistrikt Assen, welke gezonden zijn naar eene kommissie van onderzoek om daaromtrent in de eerstvolgende vergadering verslag doen;

2°. de navolgende wetsontwerpen:

een tot regeling van het pensioenfonds van burgerlijke ambtenaren voor 1859;

een tot daarstelling van bepalingen omtrent den doortogt en het vervoer van landverhuizers;

drie tot afschaffing der slavernij in Suriname, Kuraçao, Bonaire, Aruba, enz.;

een tot toekenning van tiendvrijdom ter bevordering van landverbetering.

'sGRAVENHAGE, 10 Nov. De baron Dobblhof, minister van Oostenrijk, heeft eene audientie gehad bij den Koning, om aan Zijne Majesteit de brieven af te geven, waarbij hij wordt teruggeroepen. Zijne Excellentie vertrekt Vrijdag. Onder anderen is hem een afscheids-diner gegeven door Mgr. Vecchiotti, internuntius van den H. Stoel, die bij deze gelegenheid al de ministers van het korps diplomatiek had vereenigd.

Heden heeft Z. Exc. de rezidentie verlaten.

— Bij de aankomst van H. M. de Koningin-moeder alhier, werd H. M. gisteren aan het stationsgebouw verwelkomt door den Russischen gezant, generaal von Man[illegible]souroff, en de leden van de Russische legatie, [illegible]

rens HDs. lijfarts, prof. Everard. Kort nadat H. M. aan HDs. paleis was afgestapt, hebben Z. M. de Koning en Z. K. H. de prins van Oranje zich naar *Buitenrust* begeven, om H. M. insgelijks te verwelkomen.

— Z. K. H. de prins van Oranje heeft gisteren ten gehoore ontvangen de baron d'André, Fransch gezant bij het Ned. Hof.

— Heden morgen ten 5 ure zijn Z. M. de Koning en Z. K. H. de prins van Oranje uit deze rezidentie naar het Loo vertrokken, om voor het einde dezer maand alhier terug te keeren.

EINDHOVEN, 6 Nov. Aanstaanden Donderdag zal voor het provinciaal geregtshof van Noord-Brabant, criminele zitting, behandeld worden de zaak van G. H. B., gedet., vroeger leerlooijer en schoenmaker te Gestel bij Eindhoven; deze persoon, beschuldigd van bedriegelijke bankbreuk, had met achterlating van vrouw en kinderen en zonder orde op zijne zaken te stellen, nu ongeveer twee jaren geleden het land verlaten. Te St. Amand, in Frankrijk, een tweede huwelijk willende aangaan, ontdekte men met welken persoon men te doen had en leverde hem uit aan de Nederlandsche politie. Met algemeene belangstelling wordt de uitslag dezer zaak te gemoet gezien. (*N. R. Ct.*)

LUXEMBURG, 7 Nov. Niettegenstaande den marktdag, waardoor velen vreesden dat de opkomst ter stembus gering zou zijn, is echter deelneming aan de verkiezingen buitengewoon groot geweest. Er zijn 505 stembriefjes uitgereikt, 26 kandidaten der oppozitie zijn verkozen met 321 tot 270 stemmen. De uitslag ten platten lande is nog niet bekend.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Nov. De *Moniteur* behelst den brief, door den Keizer aan zijn neef, Prins Napoleon, minister van Algerië en de Koloniën geschreven, waarvan gisteren de korte inhoud is medegedeeld:

Saint-Cloud, 30 Okt. 1858.

„Mijn waarde neef, ik wensch levendig dat, op het oogenblik der vereffening van het geschil met Portugal, betreffende den *Charles-Georges*, de quaestie der werving van vrije werklieden op de Afrikaansche kust bepaaldelijk onderzocht en een besluit worde genomen in overeenstemming met de ware beginselen van regt en menschelijkheid. Krachtig heb ik van Portugal de teruggave van den *Charles Georges* geëischt, omdat ik immer ongeschonden de onafhankelijkheid van de nationale vlag wil handhaven, en in deze omstandigheid moest ik wel van mijn goed regt diep overtuigd zijn om het te wagen met den Koning van Portugal de vriendschappelijke betrekkingen af te breken, welke ik zoo gaarne met hem zie voortduren.

„Wat het beginsel der werving van negers betreft, daaromtrent zijn mijne denkbeelden in 't geheel nog niet bepaald. Indien het inderdaad waar is, dat de op de Afrikaansche kusten gehuurde werklieden geen vrijen wil hebben, en die werving niets anders dan een verbloemde slavenhandel is, dan wil ik ze tot geen prijs. Want ik zal 't niet zijn, die ergens ondernemingen beschermt, welke strijdig met den vooruitgang, de menschelijkheid en de beschaving zijn.

„Ik verzoek u mitsdien de waarheid met dien ijver en dat beleid te zoeken, welke gij in alle zaken brengt, waarmede gij u bezig houdt; en daar het beste middel om een einde te maken aan gestadige oorzaken van botsingen, dat is om de werkzaamheden der vrije negers door die van Indische koelies te vervangen, zoo noodig ik u uit, u met den minister van Buitenlandsche Zaken te verstaan, ten einde met het Engelsche goevernement de onderhandelingen weder aan te knoopen, die eenige maanden geleden begonnen waren. Enz.

„NAPOLEON."

— Volgens den *Phare de Nantes* zijn er te Parijs eenige lieden aangekomen, die van wege het bestuur der stad Viktoria vrouwen werven, om naar de goudlanden te zenden. Men zegt, dat er bereids honderd kontrakten met die heeren zijn gesloten en zij bestormd worden door aanzoeken. Het getal vrouwen, dat men tracht te verkrijgen om naar Australië over te voeren, zou niet minder dan een millioen bedragen.

— Voortaan moeten al de koffijhuizen en andere openbare plaatsen, te Montmartre en in de voorsteden van Parijs gelegen, ten 11 in plaats van 12 ure 's nachts gesloten zijn. Men verwacht nog strengere maatregelen te dier zake.

— Men leest in de *Armonia* van Turijn eene korrespondentie uit Rome betreffende den jongen Mortara, waaraan de volgende bijzonderheden zijn ontleend:

„...Ik heb gedurende een uur met Edgard Mortara in gesprek geweest en hem aan een scherper verhoor onderworpen dan een Jood zou gedaan hebben. Hij heeft mij steeds behoorlijk geantwoord en met woorden, die blijk gaven van zijn verstand en overtuiging. Hij bezit de vrolijkheid zijnen ouderdom eigen, wanneer het gewone zaken geldt, doch wordt er over godsdienst gesproken, dan treedt ernst in de plaats van scherts.

„Toen men hem op zekeren dag vroeg, wat zijne moeder, door wie hij den vorigen dag bezocht was, hem gezegd had, verhaalde hij, dat zij hem verzocht had met haar naar huis mede te gaan, waar fraaije kleederen voor hem gereed lagen en dat hij haar het volgende geantwoord had: „Wat zou ik met die kleeren doen? ik bezit er in den hemel die kostbaarder zijn." Waarop de moeder hernam: „Herinner u dat ge jood geboren zijt, dat ge jood zijt en jood sterven zult; ga niet ter mis, omdat ge jood zijt." — „Doch hij had hierop in zich-zelven geantwoord: „Door Gods genade ben ik Christen."

„Ik deed hem toen opmerken, dat hij God moest danken, dat Hij hem uit acht broeders, waarvan zes ouder en een jonger zijn dan hij, verkoren had en hij moest bidden, opdat zijne broeders Christenen werden. Zijn antwoord was: „En ook voor mijn vader en moeder." Dus spreekt hij wijl hij vaak zijn vader en moeder ziet en hunne vasthoudendheid kent.

„Sommige dagbladen, bijzonderlijk de *Debats*, beweren, volgens een geheel logenachtige korrespondentie, dat de ouders hun zoon niet mogen zien.

„Onlangs bezocht zijn vader hem en zeide, dat zijne moeder zou sterven, indien hij niet in het ouderlijk huis terugkeerde. De knaap, die weinig tijds te voren zijne moeder in goeden welstand had gezien, antwoordde. „Zeg aan mijne moeder dat zij gezond is en dat zij zich verblijde, want ik ben tevreden en gezond."

„De vader is volkomen gerust; zijn ouders zijn beide wel opgevoede lieden. Maar de partijgeest wil van een zeer eenvoudige zaak, een diplomatische maken.

„Maar ik kom terug tot de vragen, welke ik tot den knaap rigtte. Ik zeide hem dat er onder de Joden groote mannen waren, zoo als bij voorbeeld de Apostelen. „Zij werden gedoopt," antwoordde hij. — „Ook Jezus was een jood, hernam ik, en hij liet daarop volgen: „Jezus werd door den Heiligen Joannes den Dooper gedoopt."

Men ziet hierin dat de knaap zeer goed de zaken in verband weet te brengen en vooral de noodzakelijkheid van den doop begrijpt.

„Men kan verzekerd zijn dat de knaap zal blijven waar hij is. Het regt op zich-zelf is te duidelijk en ik houd mij overtuigd, dat de vijandigste schrijvers, indien zij zich eenige oogenblikken met den knaap konden onderhouden, als hij en wij zouden oordeelen; zij zouden zeggen, dat men den knaap, zonder wreed te zijn, niet naar zijne ouders zou mogen terugzenden."

— Men heeft dezer dagen gesproken van een Nota aan de Porte door de vertegenwoordigers van Frankrijk, Engeland en Sardinië gerigt, om tegen den terugkeer van Mehemet-Ali-Pacha aan het ministerie van Marine te protesteeren. In een korrespondentie uit Konstantinopel dd. 29 Oktober, wordt dit feit gelogenstraft. De vreemde diplomaten hebben er zich eeniglijk ontevreden over getoond, dat het Ottomannische goevernement den raad in den wind sloeg door hen gegeven, om op den weg van financiëele hervorming en zuinigheid voort te gaan en in het nu gebeurde een begin gevreesd van eenen geheelen terugkeer tot het stelsel, dat onlangs door den Sultan met zooveel kracht werd afgekeurd. Deze vrees is aan den groot-vizier te kennen gegeven. Daarop heeft de Sultan dadelijk geantwoord, dat de herstelling van Mehemet-Ali in zijn ambt slechts een bijzondere maatregel was, die volstrekt de bedoeling niet kon verraden dat men van het laatstelijk genomen besluit wilde afwijken, en 't eene billijke vergoeding was voor den schoonbroeder van Z. M., die het offer van valsche beschuldigingen was geweest.

— Men meldt, dat Mazinni zich dezer dagen in Lombardije en Venetië heeft opgehouden. Algemeen wordt aan dit gerucht, dat nadere bevestiging verdient, in Piëmont geloof gehecht.

ENGELAND.

LONDEN, 9 Nov. De hoofdbepalingen van het traktaat, gesloten tusschen Engeland en Japan, hetwelk in het Nederduitsch was gesteld, zijn de navolgende: Engeland benoemt gezanten, die te Jeddo zullen rezideeren, terwijl van de zijde der Japansche regering gezanten zullen gezonden worden naar Londen. Beide regeringen benoemen konsulaire agenten in alle havens der wederzijdsche landen, waar dit noodig geoordeeld wordt. In Julij 1859 zullen de havens van Nakodadi, Kanogawa en Nangasaki worden geopend; met Nugata zal dit het geval zijn in Jan. 1860, met Kiugo in Jan. 1863.

Het zal aan de Engelschen vergund zijn zich in genoemde havens met der woon te vestigen, landerijen te pachten, huizen te bouwen, maar het zal hun verboden zijn aldaar versterkingen aan te leggen. Te rekenen van Jan. 1862 zal Jeddo en van Jan. 1863 Osaca voor hen geopend zijn. Het bezigen van Engelsche muntspeciën is toegestaan. De uitoefening der Christelijke godsdienst is aan geene beperkingen onderworpen; ook het stichten van kerken is vrijelijk geoorloofd. De in- en uitvoer van alle waren is toegestaan, met uitzondering van krijgsbehoeften. De inkomende regten, welke zullen geheven worden, zijn vastgesteld op 5 a 35 pCt., de laatste op geestrijke dranken.

— Het Indische ondersteuningsfonds heeft thans de som van £ 433,620 bereikt.

— De dagbladen van Bombay bevatten een tijding, die, als zij zich bevestigt, in Engeland verwondering zal baren. *Sir* Jung Bahadoor, de *gentleman* van Nepaul, dien koningin Viktoria tot ridder van de *Bath*-orde heeft benoemd, is uit Nepaul met 18000 Ghoorkas vertrokken en begaf zich naar Darjeeling, met bedoeling om in de Noord-Westelijke provinciën te vallen, waar zich weinig Britsche troepen bevinden. Dit verraad van Jung-Bahadoor zou vooral veel beteekenis hebben, minder om de daad-zelve, dan wel omdat het tot bewijs mogt strekken dat hij de kansen voor Engeland ongunstig houdt. De Indische hoofden toch sluiten zich altijd aan de sterkste partij aan.

— Uit de New-Yorksche dagbladen blijkt, dat Walker scherp in 't oog wordt gehouden, daar hij manschappen en wapens heeft bijeengebragt. De Engelsche admiraal aan de kust van Nicaruaga heeft strenge bevelen ontvangen om elken inval in dat land te beletten.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 7 Nov. De *Wiener-Zeitung*, officieel orgaan der Regering, bevat een beschouwing over het voorgevallene met den jeugdigen Mortara, de strekking hebbende het bewind der Pauselijke Staten in deze te verdedigen. Het kan daaruit blijken, dat de Oostenrijksche Regering er niet aan denkt, om even als Frankrijk bij het Pauselijk hof vertoogen over deze zaak in te leveren, hoewel sommigen haar dat voornemen hebben toegeschreven.

BERLIJN, 8 Nov. Brieven uit Keulen berigten, dat in de Rijnprovinciën, waar de bevolking grootendeels Katholiek is, de tijding der benoeming van den prins van Hohenzollern Sigmaringen tot prezident van het ministerie met levendige blijdschap was ontvangen, uithoofde zijner vrijgevige beginselen, die volmaakt in overeenstemming zijn met de denkbeelden onzer eeuw. De prins van Hohenzollern is in den bloede met Frankrijk verwant, zijne moeder was de prinses Antoinette Marie Murat.

— De emancipatie der lijfeigenen in Rusland wordt niet zonder tegenkanting op verscheiden punten ten uitvoer gebragt, en de adel betoont den ijver niet, dien men verwacht had, om aan 's Keizers bedoelingen te beantwoorden. Deswege heeft Zijne Majesteit op zijne reis in eenige provinciën zijne verbazing en ontevredenheid te kennen gegeven aan de edelen, die hem kwamen begroeten. Te Moskou gaf de Tzar door de volgende woorden zijn onwrikbaar besluit te kennen.

„Mijne Heeren!

„'t Is mij steeds aangenaam in de mogelijkheid te zijn den adel mijn dank te betuigen; maar 't ligt niet in mijn aard om in strijd met mijn geweten te spreken. Immer zeg ik de waarheid, en daarom is 't mij heden, tot mijn leedwezen, niet mogelijk u te danken. Ge zult niet vergeten hebben, dat ik twee jaren geleden in deze zaal, u zeide, dat er vroeg of laat maatregelen zouden moeten genomen worden om den toestand der landheeren en hunne regten op hunne lijfeigenen te veranderen; dat het uit de hoogte moest worden gedaan op dat het niet uit de laagte zou komen.

„Men gaf een verkeerde uitlegging aan mijne woorden. Sedert heb ik overwogen en, na in God mijn vertrouwen te hebben gesteld, heb ik besloten met het werk te beginnen Toen ik ten aanzien der goevernementen van Lithauwen en St. Petersburg ordonnantiën uitvaardigde, toen, ik beken het openhartig, vertrouwde ik dat de adel van Moskou het eerst mijne roepstem zou beantwoorden. Maar de provincie van Moskou is noch de eerste, noch de tweede, noch de derde geweest. Dat smartte mij diep, want ik er roem op draag te Moskou geboren te zijn. Als troon-opvolger beminde ik steeds die stad, en bemin ze nu als mijne geboorteplaats. Ik heb u de grondbepalingen van den grooten maatregel voorgesteld en zal daarvan in niets en op geenerlei wijze afwijken."

De Tzar herhaalde hier, waarin die grondbepalingen bestaan en hernam:

„Ik ben aan den adel gehecht en beschouw hem als den voornaamsten steun des troons; maar ik wil algemeen welzijn, doch niet ten uwen nadeele. Steeds ben ik gereed u te beschermen, anderzijds moet gij in uw eigen belang zoodanig handelen dat er niet alles voor de lijfeigenen voordeel ontsta. Vergeet niet dat in dit oogenblik aller oogen in Rusland op het goevernement van Moskou gevestigd zijn. Altijd ben ik genegen voor u wat in mijn vermogen is te doen. Stelt mij daarom in de gelegenheid om u te beschermen: gij begrijpt mij, mijne heeren!"

ITALIE.

ROME, 30 Okt. Dezer dagen bevond de bisschop van Brixen, in Tyrol, zich te Rome en had de eer door den Paus in bijzonder gehoor ontvangen te worden.

Het gesprek liep over de houding, welke de Katholieke Kerk tegenover de Protestanten moest aannemen.

„De H. Vader zeide tot den prelaat: Ik stem toe, dat een aanzienlijk deel der Protestanten in afscheiding der Kerk leeft zonder dat zij er schuld aan heeft. De invloed der opvoeding, gewoonte, omstandigheden, en bovendien het gemis van genoegzaam onderwijs vergunnen vaak niet dat de Protestanten zelfs den minsten twijfel voeden, en zij blijven alzoo in de overtuiging dat zij de waarheid bezitten. God zal hen oordeelen naar zijne barmhartigheid, maar ik ben den *Vikaris* en niet den *Sekretaris* van Jezus Christus. Alleen de Almagtige kent wie schuldig, wie onschuldig is.

„Een andermaal verkreeg een Protestantsche dame van hoogen rang een audiëntie van den Paus, en was onwellevend genoeg het gesprek op dogmatische onderwerpen te leiden. De H. Vader antwoordde haar met uitnemenden takt en deed haar opmerken, dat het voor haar eigenlijk beter ware zulke onderwerpen niet aan te roeren en te zwijgen, wijl hij vreesde dat zij hierdoor anders hare verantwoordelijkheid tegenover God zou bezwaren; en dat hij, als Opperherder en Vikaris van Jezus Christus, verpligt zou zijn haar waarheden te zeggen, welke zij niet zoude gelooven.

„Wederom een anderen keer had een gezelschap Noord-Amerikaansche Protestanten de eer bij den H. Vader te worden toegelaten; een dame, tot dat gezelschap behoorende, verzocht aan Pius IX, dat hij eenige regels zou schrijven in een boek, 'twelk zij hem aanbood, daarbij betuigende, dat die regels voor haar immer heilig zouden zijn. Na herhaald verzoek zag zij haren wensch bekroond; Pius XI nam het boek en schreef deze woorden: „Dat God het oog van uwen geest verlichte, en de kracht der genade uw hart leide ten eeuwige leven."

„Men moet, na zulke bewijzen, van de goede gezindheid, ja, men mag zeggen, van de godsdienstige verdraagzaamheid bij Pius IX, overtuigd zijn van de onmogelijkheid dat de Israëlieten, geboren onderdanen van dien vorst, niet onder hem al de bescherming en al de vrijheid genieten, die met zijne pligten en zijne waardigheid van Opperpriester strooken. Het bekend karakter van Z. H. is voor hen een even groote waarborg van veiligheid, godsdienstige en burgerlijke vrijheid als de wetten, die door de eeuwen en vaak ook door den H. Stoel bekrachtigd zijn."

— Jl. Zaturdag zijn 800 jagers van Vincennes aangekomen. Men verwachtte kavallerie, hoewel sommigen beweeren dat er geene andere troepen zullen volgen om de gezondene versterking aan het Fransche expeditieleger tot 14 of 15000 man te brengen.

Er heerscht voortdurend twist tusschen de Romeinsche en Fransche militairen. Gisteren werden Pauselijke gendarmes door Fransche soldaten, die men zegt dat in dronken toestand verkeerden, gehoond en verscheidene burgers met straatsteenen geworpen.

Men zeide bij die gelegenheid dat de pas aangekomene soldaten, zich aan die buitensporigheden niet schuldig maakten, waaruit men de noodzakelijkheid zou kunnen afleiden, dat Frankrijk zijn leger in Italië moest hernieuwen; daar de regimenten, die er sedert lang zijn, zich als te huis bevinden en zich de groftste baldadigheden veroorloven.

STADSNIEUWS.

237ste Staats-Loterij. (Prijzen van ƒ1000 en daarboven). 1ste Klasse, 3de Lijst: N°. 9416 ƒ20,000, N°. 3916 ƒ1500, N°. 3880 en 11722 ieder ƒ1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 10 November.

BEVALLEN (7 Nov.): A. E. B. L. Thunissen, geb. Tout le Monde, D. — (8 Nov.): J. F. J. Oosterbaan, geb. van der Ven, Z. - A. Hesterman, geb. Rahé, D.

OVERLEDEN (4 Nov.): H. C. Fuchs, 60 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 9 Nov. België 2½ pc. 56.87½p; 4½ pc. 99.75p; Metal. 81.62½; Nation. 82.—; Spanje 1½ pc. 29.75; 3 pc. 41.62½.

PARIJS, 9 Nov. Rente kont. 4½ pc. 96.—, op tijd 3 pc. 73.65; Credit mobilier 960; Fr. Oost. Spoorw. 656; Spanje 1½ pc. —; 3 pc. —; Rom. Leening —.

MADRID, 8 Nov. Spanje 3 pc. 42.65; 1½ pc. 30.95.

LONDEN, 9 Nov. Cons. 98⅛; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 20⅛; 4½ pc. Peru 92; 3 pc. id. 74½; 4½ pc. id. doll. bonds 80. Grenada uitgest. —; id. werkelijke —; 5 pc. Venezuela —; 2¼ pc. id. —; 5 pc. Port. 47¼; 3 pc. Spanje 47½; 1½ pc. id. 30⅝; Amortiz. —; Coupons —; 4½ pc. Russen 103; 5 pc. id. 113; 2½ pc. Holland 66¾; 4 pc. id. 100¾; Illinois Shares 77; id. 7 pc. Oblig. 82; Sardinië 94; Ecuador 15¼.

WEENEN, 9 Nov. Met. 5 pc. 86.60; Nat. 86.70; Bank-Aktiën 990, Noord-Bahn akt. 174; Credit Anst. 247; O.-Fr. Spoorw. akt. 269; Lomb. Venetiaans. 127; Nieuwe 100; Wissel op Londen 3/m. 10.26; Goud 3; Zilver —.

BERLIN, 9 Nov. Stiegl. 5de serie 104; 6de id. 108; [illegible] 110⅜; Pruiss. Staats. 4½ pc. 100¼; Wissel op Londen 2/m. 6 th. 19½, Parijs 79½, Hamburg 150¾, Amst. 142, Petersburg 98⅜, Diskonto 5.

HAMBURG, 9 Nov. Mexikanen 4⅞, Spanje 3 pc. 39; 1½ pc. 28⅞, Rusland 5 pc. 106¼, 4½ pc. —, Vereinsbank 97; Noord-Duits. bank 86⅞, Wissel op Londen 3/m. 13.03⅜; Amsterd. 35.70, Diskonto 1¾.

FRANKFORT, 9 Nov. Metalliek 5 pc. 80⅞, Spanje 3 pc. 40⅝; 1½ pc. 29⅞; Wissel op Londen 117, Weenen 118; Parijs —, Amsterd. —, Diskonto 5.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		9 NOV. 4½ u.	à	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.			
Nederl. Bank	4 ″			
Nederl., Werkel. Schuld a	2½ pCt.	63 13/16	63 15/16	63 15/16
Dito Dito	3 ″	75 9/16	75⅞	75⅝
Dito Dito	4 ″	98⅛	98 3/16	
Amortisatie-Syndikaat	3½ ″			
Aand. Handel-Maatsch.	4½ ″	142⅝	142¾	142¾
Oost-Ind. Leening	4 ″			
Aand. Holl. Spoorweg				
Leening idem	4½ ″			
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ ″			
Maatschappij van Weld	4 ″			
België, Cert. Adm. B. Bk	2½ ″			
Dito *Rothschild*	2½ ″	53	53⅛	
Frankrijk, Certifikaten	3 ″			
Spanje, Obligatiën	1½ ″	30	30 1/16	30
Dito	3 ″	45 11/16		
Dito Binnenlandsche	3 ″	41	41 1/16	
Amortisable Schuld		10⅝	10⅞	10⅝
Bewijzen Coupon				
Crediet Instel. bij *Prost & C°.*		86		
Portugal, Obligatiën	3 ″	46	46 1/16	
Dito 1856	3 ″	44¾		
Uitgestelde				
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 ″			
Dito bij idem 1828/1829	5 ″	103¾		
Cert. bij idem 1831/1833	5 ″	9. ¼		
Dito bij idem 1840	4 ″	86⅛	86⅜	86⅜
Dito bij *Stieglitz*	4 ″	86⅛	86⅜	
Dito Nieuwe	4 ″			
Dito 5de Serie	5 ″	97½	97⅝	97 9/16
Dito 1855, 6de Serie	5 ″	101 13/16	101 15/16	
Dito Adm. te Hamburg	5 ″			
Dito dito te Londen	5 ″			
Dito dito dito	4½ ″	98½		
Inschrijv. in Assignatiën	6 ″			
Certifikaten van dito	6 ″	65¾	65 13/16	
Spoorweg Aktiën	5 ″	70¼		
Polen, Aand. 1835, fl. 500		158		
Obligatiën	4 pCt.	81⅝	81⅞	81⅞
Pruissen, Oblig.	4½ ″			
Aandeelen 1854	3½ ″			
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 ″			
Dito dito	4 ″	63		
Dito Metalliek	5 ″	77 11/16	77⅞	77⅞
Dito Rente Amsterdam	5 ″	87⅛	87¼	
Dito Nationale 1854	5 ″	77⅞	78	77 15/16
Dito dito	2½ ″	39½	39 9/16	
Weener Bankaktiën	ƒ			
Dito Aand. fl. 250, 1839	″			
Dito dito ″ 250, 1854	4 pCt.			
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels, Cert. bij *L en B.*	5 ″			
Dito bij *Rotschild*	5 ″			
Denemarken, Obl. te Lond.	5 ″			
Dito	3 ″			
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 ″			
Dito 1839 van £ 100	5 ″			
Dito 1843 ″ ″ 100	5 ″			
Dito 1852	4½ ″			
Sardinië	5 ″			
Peru, Geldl. 1854	4½ ″			
Dito te Parijs	″			
Ecuador, Oblig. 1855	1 ″	14⅞	15¼	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	1¾ ″			
Dito Uitgestelde	2¼ ″			
Grenada, Obligatiën	3¼ ″	18⅜		
Dito Uitgestelde		5 11/16		
Mexiko, dito	3 ″	18¾		
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A	ƒ			
Dito dito Lr. B	″			
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Amerik. Bank-Aktiën				
Illinois Spoorw Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	85¼	85⅜	
Louisiana	5 ″	101¼		
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 ″	31 3/16		

Handel-Maatschappij kontant —; Russische Spoorweg doorgef. 246½; Hypotheek 4½ pCt. 90⅜, Fr. Oost. Spoorw. Oblig. bij Hope 3 pCt. 129; ¼.

Russische 4 pCt. en Oostenrijksche in williger stemming gebleven. Overigens weinig variatie.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt., Prolongatie 3½ pCt., Diskonto 3½ pCt.

Wisselkoers.

2/m.	Parijs	ƒ 55 7/16	2/m.	Livorno	ƒ 39⅛
Zigt		″ 55 15/16	″	Napels	″ 80¼
2/m.	Bordeaux	″ 55¼	3/m.	Petersburg	″ [illegible]
½/m.	[illegible]	″ 55⅝	6/w.	Weenen	″ [illegible]
3/m.	Madrid	″ 238	″	Augsburg	″ 35½
″	Cadix	″ 240	″	Frankfort	″ 99
″	Sevilie	″ 237	2/m.	Hamburg	″ 34 13/16
″	Bilbao	″ 237	Zigt	″	″ 35 1/16
″	Lissabon	″ 40⅝	2/m.	Londen	″ 11.60
″	Porto	″ 40⅝	Zigt	″	″ 11.67½
2/m.	Genua	″ 45¾		Rotterdam	″ ⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 9 Nov. Tarwe: 165/2 ℔ jarige Hoogl. Kleefsche ƒ310; 166/2 ℔ n. Bovenl. Ris ƒ293. — Gerst: 130/2 ℔ Libau ƒ200.

SCHIEDAM, 9 Nov. Rogge. In veiling circa 450 lasten minder en meerder beschadigde Archangel, van ƒ195 à 146 kt. per last, wegende van 114 à 118 ℔. — Moutwijn ƒ14,25; Jenever ƒ19,75; Amst. Proef ƒ21,— per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling ƒ1,20 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 10 Nov. Mellema, Jacobus Anthonie, Riga.
HELVOET, 9 Nov. Manneken, Kleinkinderen, Lissabon.

UITGEZEILD:

TEXEL, 9 Nov. Bakker, Alfa, Napels. - Voordewind, Maria, Porto.

HELVOET, 9 Nov. Veltman, Ægidia en Pauline, Batavia via Brouwershaven. - Riedijk, Oostzee, Philadelphia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 10 November, in lading naar:

Keulen.	H. J. Wilson, Cöln N°. 20.
	B. L. Casimir, Sara.
Duisburg.	J. H. Havens, Twee Gezusters.
Maintz.	J. Hammer, Mainz N°. 3.
Urdingen.	J. v. d. Pluim, Vrouw Elisabeth.
Dusseldorp.	W. Klarenaar, 3 Gebroeders.
Mannheim.	W. Boumeester, Carolina.
Wezel en Ruhrort.	P. J. Balck, Vrouw Rebecca.
Frankfort.	M. Grünewold, Frankfort N°. 15.

AMSTERDAM, 5 November, vertrokken naar:

Wezel en Ruhrort.	A. Balck, Alma.
Frankfort.	F. Proest, Frankfort N°. 10.
Dusseldorp.	J. B. van Duinen, Goede Hoop.
Mannheim.	A. Bauduin, Urania.

Rijnhoogte ARNHEM, 9 November 4 p. 8 duim.
KEULEN, 9 ″ 3 vt. 11 ″

Advertentiën.

NIEUWE

zeer mooije Bronzen en Porceleinen MODERATEUR-LAMPEN, fraai gedecoreerd en in smaakvolle vormen, waaronder ook Kristal Pilaar Moderateur-Lampen, diverse nieuwe modellen in blaauw en opal.

Eene schoone Collectie van elegante en goedkoope

PENDULES.

Brittannia Metalen Trekpotten, Roomkannetjes, Suikerpotten, Spoelkommen, Bouilloires of SWINGKETTLES met Spirituslamp in nieuwe mooije modellen, fijn metaal en sterke zware bewerking.

Heerlijk mooije nieuwe THEE-SERVIEZEN in Porselein. Victoria, smaakvol gedecoreerde Porceleinen Dejeuners, Vazen, Figuren, Inktkokers, Kopjes, Presentkoppen, Aschbakjes, Presenteerschalen, Eijerschalen, Trommels, enz.

RUSSISCH ZILVEREN Tafelgereedschap in Zilver fatsoen en volmaakt op echt Zilver gelijkende. Deze kwaliteit is zuivere Nickel, onvervalscht en zonder bijmenging van eenig ander metaal. Tot onderkenningsteeken draagt zij het merk VOOA

ENGELSCHE TAFELMESSEN, Voorsnijmessen, Dessertmessen van het fijnste Staal, met Ivoor, Balein, Natuurhoorn Hechten met en zonder Balance.

FIJNE KRISTALLEN Wijnglazen — Waterglazen — Bierglazen — Karaffen, enz.

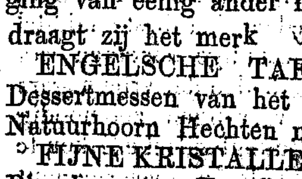

OP NIEUW ONTVANGEN:

WARME

VILTPANTOFFELS,

in alle soorten, soliede kwaliteit en goedkoop.

Wij verzoeken Heeren Winkeliers, die nog geene bestellingen gegeven hebben, ons spoedig daarmede te begunstigen.

Zijden Parapluies

van deugdzame kwaliteit en elegant afgewerkt, in alle grootten, voor Heeren en Dames; allerliefste KINDERPARAPLUIES.

Wij hebben ook KATOENEN PARAPLUIES, ordinaire met [illegible] 18, 20, 24, [illegible] en 36 Stuivers, en betere soorten, waarbij ook groote gekeperde met koperen garnitures, de van ouds bekende BESTEEDSTERS, voor 1½, 2 en 2½ Gulden.

VERKOOPHUIS [illegible]

Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitg[illegible]